

Monety

– XX Zimowe Igrzyska Olimpijskie TURYN 2006 –

Rewers: W centralnej części stylizowany wizerunek występującej solistki łyżwiarstwa figurowego. Z lewej strony widoczne w zależności od kąta patrzenia napis: TURYN lub oznaczenie roku: 2006. W otoku napis: XX ZIMOWE IGRZYSKA OLIMPIJSKIE.

Projektant monety: **Robert Kotowicz**

nominał	10 zł
metal	925/1000 Ag
stempel	lustrzany
średnica	32,00 mm
masa	14,14 g
wielkość emisji (nakład)	71.400 szt.

Awers: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, powyżej stylizowany wizerunek snowbordzisty. Z lewej strony pionowo napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, oraz obok z lewej strony napis: 10/ZŁ. Z prawej strony orła oznaczenie roku emisji: 2006. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Stylizowany wizerunek snowbordzisty. Z lewej strony stylizowany wizerunek znicza olimpijskiego oraz pionowo napis: TURYN/2006. Na tle ozdobnego reliefu stylizowane wizerunki płatków śniegu. Z lewej strony u dołu półkolem napis: XX ZIMOWE IGRZYSKA OLIMPIJSKIE.

Projektant monety: **Robert Kotowicz**

nominał	2 zł
metal	stop CuAl5Zn5Sn1
stempel	zwykły
średnica	27,00 mm
masa	8,15 g
wielkość emisji (nakład)	1.200.000 szt.

Awers: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-06, pod orłem napis: ZŁ 2 ZŁ, w otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: W centralnej części stylizowane wizerunki biegającego i strzelającego biathlonisty. Z lewej strony u dołu półkolem napis: XX ZIMOWE IGRZYSKA OLIMPIJSKIE. Z prawej strony pionowo napis: TURYN/2006, powyżej stylizowany wizerunek fragmentu tarczy strzelniczej.

Na boku: Ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska**

Projektant rewersu: **Robert Kotowicz**

nominał	10 zł
metal	925/1000 Ag
stempel	lustrzany
średnica	32,00 mm
masa	14,14 g
wielkość emisji (nakład)	72.000 szt.

Awers: Z lewej strony wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z lewej strony orła półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA. W centralnej części stylizowany wizerunek pary łyżwiarzy figurowych. Z prawej strony napis: 10/ZŁ, poniżej tego napisu oznaczenie roku emisji: 2006. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Monety zostały wyprodukowane w Mennicy Polskiej SA w Warszawie.

Skład i druk: **Drukarnia NBP**

W dniu 24 stycznia 2006 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monety, upamiętniające *XX Zimowe Igrzyska Olimpijskie – TURYN 2006*, o następujących nominałach:

- 200 zł - wykonaną w złocie stemplem lustrzanym,
- 10 zł - wykonaną w srebrze stemplem lustrzanym,
- 10 zł - wykonaną w srebrze stemplem lustrzanym, z efektem kątowym,
- 2 zł - wykonaną w stopie Nordic Gold stemplem zwykłym.

10 lutego 2006 r. na Stadionie Comunale Area w Turynie zapłonie znicz XX Zimowych Igrzysk Olimpijskich, a prezydent Włoch Carlo Azeglio Ciampi wypowie formułę: *Dwudzieste Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Turynie uważam za otwarte. Dzień później rozpoczną rywalizację zawodniczki i zawodnicy. O medale walczyć będą w biathlonie, bobslejach, kombinacji norweskiej, curlingu, narciarstwie*

dowolnym, hokeju na lodzie, łyżwiarstwie figurowym, łyżwiarstwie szybkim, skokach narciarskich, narciarstwie alpejskim, narciarstwie biegowym, short-tracku, skeletonie, saneczkarstwie i snowboardzie.

Igrzyska zostaną rozegrane w siedmiu miejscowościach: Turynie, Bardonechcii, Cesanie, Pinerolo, Pragelato, Sauze d'Oulx, Sestriere.

Po raz pierwszy w historii zimowych Igrzysk sportowcy mieszkać będą w trzech wioskach olimpijskich – Turynie, Bardonechcii i Sestriere. Zostaną rozdane 84 komplety medali, na starcie stanie 2.500 zawodników z blisko 90 krajów. Przewidziano udział 2.500 trenerów i oficyjeli, 650 sędziów i arbitrów, 10.000 przedstawicieli mediów. Igrzyska oglądać będzie 1,5 mln widzów na arenach sportowych. Widownia telewizyjna to dodatkowe 4 miliardy ludzi na całym świecie.

A jak zaczęła się zimowa rywalizacja olimpijska?

25 stycznia 1924 r. we francuskiej miejscowości Chamonix, leżącej u podnóża Mont Blanc rozpoczęła się Tydzień Sportów Zimowych. Zawody zorganizował Francuski Klub Alpejski, a patronował mu Francuski Komitet Olimpijski. Rok później Międzynarodowy Komitet Olimpijski podczas VIII Kongresu w Pradze uznał oficjalnie Tydzień za I Zimowe Igrzyska Olimpijskie.

Opóźnienie w uznaniu Tygodnia za I Zimowe Igrzyska Olimpijskie było spowodowane między innymi sprzeciwem barona Pierre'a de Coubertina, twórcy nowożytnych igrzysk olimpijskich, wizjonera i romantyka zafascynowanego starożytną Grecją.

Nawet jednak tak wielki autorytet nie był w stanie przeciwstawić się naporowi dyscyplin zimowych. Jako pierwsi o medale olimpijskie walczyli łyżwiarze figurowi. Ta dyscyplina znalazła się w programie letnich igrzysk olimpijskich rozegranych w 1908 r. w Londynie. Kolejna zimowa dyscyplina, hokej na lodzie, również zadebiutowała na letnich igrzyskach – w Antwerpii w 1920 r.

W Chamonix rywalizowało w pięciu dyscyplinach (w bobslejach, jeździe figurowej, łyżwiarstwie szybkim, hokeju na lodzie i biegach narciarskich) 258 sportowców (w tym 13 kobiet) z 16 krajów. W klasyfikacji medalowej bezkonkurencyjni byli Norwegowie zdobywając 4 złote, 7 srebrnych i 4 brązowe medale. Polska ekipa liczyła siedem osób; najlepsze, ósme miejsce zajął łyżwiarz Leon Jucewicz. W jeździe figurowej na lodzie wystartowała młodziutka, niespełna 12-letnia Norweżka Sonja Henie. Zajęła ostatnie ósme miejsce, ale już wówczas przepowiadano jej wspaniałą karierę. Sprawdziło się – zdobyła trzy złote medale olimpijskie w St. Moritz (1928), Lake Placid (1932) i Garmisch-Partenkirchen (1936).

Zimowe Igrzyska Olimpijskie po raz drugi zostaną rozegrane we Włoszech. Pierwsze odbyły się w Cortina d'Ampezzo w 1956 r. Gwiazdą tych igrzysk był fenomenalny Austriak Toni Sailer, który wygrał wszystkie trzy konkurencje alpejskie. W Cortinie zadebiutowała także reprezentacja Związku Radzieckiego i od razu zajęła pierwsze miejsce w klasyfikacji medalowej, zdobywając 7 złotych, 3 srebrne i 6 brązowych medali. Dla nas te Igrzyska także były pamiętne, bowiem pierwszy medal Zimowych Igrzysk Olimpijskich dla Polski zdobył Franciszek Gąsienica-Groń, który był trzeci w kombinacji norweskiej. Polaka wyprzedzili Norweg Sverre Stenersen i Szwed Bengt Eriksson.

W 19 startach w Zimowych Igrzyskach Olimpijskich polscy sportowcy zdobyli sześć medali, w tym jeden złoty – Wojciecha Fortuny (Sapporo w 1972 r.), dwa srebrne – Elwiry Seroczyńskiej (Squaw Valley 1960 r.) i Adama Małysza (Salt Lake City 2002 r.), trzy brązowe – wspomnianego wyżej Franciszka Gąsienicy-Gronia oraz Heleny Pilejczykowej (Squaw Valley 1960 r.) i Adama Małysza (Salt Lake City 2002 r.).

Niespodziewany był medal Wojciecha Fortuny, który znalazł się w ekipie olimpijskiej dzięki naciskom ze strony mediów. W ostatniej chwili sztyto dla niego strój olimpijski. Nie zawiodł. 11 lutego 1972 r. na dużej skoczni Okurayama pokonał zaledwie o jedną dziesiątą punktu Szwajcara Waltera Steinera i faworyta gospodarzy Yukio Kasayę. W pierwszym skoku Polak pofrunął na odległość 111 metrów. Rekordową notę od sędziów (130,4 pkt.) otrzymał nie tylko za odległość, ale i za piękny styl.

Elwira Seroczyńska startowała w Squaw Valley na dystansach od 500 do 3000 metrów. Miała ogromną szansę na zdobycie złotego medalu na dystansie 1000 m, niestety na 100 m przed metą upadła, tracąc swą medalową szansę. Zdobyła srebro na 1500 m, ulegając jedynie fenomenalnej łyżwiarce radzieckiej Lidii Skoblikowej. Trzecia na tym dystansie była druga Polka Helena Pilejczykowa. Jest to jak do tej pory przypadek, kiedy na podium stały razem dwie polskie zawodniczki. Co ciekawe, mało brakowało, a na Igrzyska wcale by nie pojechały, bowiem nie było ich w składzie, podobnie jak cztery lata wcześniej Franciszka Gąsienicy-Gronia. Udane zawody w Kazachstanie tuż przed Olimpiadą spowodowały, że trenerzy zaryzykowali...

Adam Małysz był naszym faworytem do złota w Salt Lake City. Był wówczas w znakomitej formie. Zdobył brązowy medal na skoczni K-90 i srebrny na K-120. Dwa złote medale zawisły na piersi 20-letniego Szwajcara Simona Ammanna.

19 czerwca 1999 r. podczas 109. Sesji MKOl. w Seulu członkowie Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego wybrali Turyn jako organizatora XX Zimowych Igrzysk Olimpijskich. Sześć miast ubiegało się o ten zaszczyt: Helsinki (Finlandia), Klagenfurt (Austria), Poprad (Słowacja, Tatra), Sion (Szwajcaria), w tym (po raz pierwszy w historii) polskie miasto Zakopane. Wygrał Turyn.

Płomień olimpijski, od którego zapalony zostanie znicz olimpijski zapłonął 27 listopada 2005 r. w greckiej Olimpii, skąd zawędrował do Włoch. Pochodnia o bardzo modernistycznych kształtach zaprojektowana została przez znanego twórcę karoserii samochodów, Andree Pininfarino.

Ogień olimpijski pobłogosławił papież Benedykt XVI w czasie spotkania z wiernymi w Watykanie. Papież powiedział między innymi: „*Raduję się, że mogę pobłogosławić pochodnię olimpijską, która wyrusza z Rzymu do Turynu. Niech ta pochodnia przypomina wszystkim o wartościach pokoju i braterstwa, które leżą u podstaw idei olimpijskiej.*”

Wzornictwo medali jest bardzo skromne (są one okrągłe, z wyciętym w środku otworem) – po jednej stronie znajduje się logo Igrzysk, natomiast na rewersie można rozróżnić symbole różnych dyscyplin sportowych. „*Okrągłe jak koła olimpijskie, jednocześnie symbolizują koło zwycięstwa. Kiedy medal zawisnie na piersi sportowca, pusta przestrzeń wskaże miejsce, gdzie znajduje się jego serce*” – opisują medal organizatorzy Olimpiady. Na Igrzyska będzie przygotowanych 1.026 medali. Dodatkowych 648 krążków przewidziano na Paraolimpiadę. Przygotowane zostanie także około 35 tysięcy medali pamiątkowych.

Maskotkami Igrzysk w Turynie są śnieżka „Neve” i lód „Gliz”, które symbolizują pasję, entuzjazm, elegancję, kulturę, miłość do sportu i środowiska naturalnego. Autorem maskotek jest Portugalczyk Pedro Albuquerque.

Wzorem starożytnej Grecji, gdzie na czas olimpiady przerywano wszelkie wojny, związki zawodowe Turynu podpisały „akt o „pokoju olimpijskim”, zobowiązując się tym samym do unikania strajków podczas Igrzysk.

Polska ekipa będzie liczyć 40-50 zawodniczek i zawodników. Na czele Misji Olimpijskiej stoi Zbigniew Pacelt, były wiceprezes Polskiej Federacji Sportu.

Liderami naszej reprezentacji są: Adam Małysz, który twierdzi, że będzie walczył o medale; Justyna Kowalczyk, która po dyskwalifikacji wróciła na trasy biegowe i spisuje się rewelacyjnie; Tomasz Sikora, najbardziej utytułowany polski biathlonista, mistrz i wicemistrz świata, który wielokrotnie stawał na podium Pucharu Świata. Igrzyska w Turynie będą jego czwartym olimpijskim występem, podobnie jak Pawła Zygmunta, najlepszego naszego panczenisty, który powiedział: „*Chciałbym zakończyć ten rozdział medalem!*”.

Liczymy także na dobre występy naszych biathlonistek Magdaleny Gwizdoń i Magdaleny Grzywy, łyżwiarskiej pary sportowej Doroty

Zagórskiej i Mariusza Siudka, biegacza Janusza Krężeloka, snowboardzistki Jagny Kolasinskiej-Marczułajtis i jej kolegi Mateusza Ligockiego. Czekamy także na miłe niespodzianki ze strony pozostałych sportowców.

Trudno wyobrazić sobie zmagania olimpijskie bez telewizji. Głównie ze względu na telewizję MKOl. zdecydował o rozgrywaniu od lat 90. letnich i zimowych igrzysk naprzemiennie z dwuletnią przerwą, zamiast w tym samym roku.

Jakie będą XX Zimowe Igrzyska w Turynie? Odpowiedź zna już prezes Włoskiego Komitetu Olimpijskiego (CONI), Gianni Petrucci, który stwierdził odważnie: „*Zaprezentujemy światu najpiękniejsze Igrzyska Zimowe. Takich Igrzysk jeszcze nie było. Turyn dołożył wszelkich starań, by tak się stało.*”

Wierzmy, że tak będzie!

Magdalena Janicka

Wszystkie monety emitowane przez NBP są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

nominał	200 zł
metal	900/1000 Au
stempel	lustrzany
średnica	27,00 mm
masa	15,50 g
wielkość emisji (nakład)	7.000 szt.

Awers: Na dole z lewej strony wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, powyżej stylizowany wizerunek skoczka narciarskiego na rozbiegu. Z lewej strony u dołu półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2006. U góry z prawej strony napis: 200 ZŁ, poniżej na tle stylizowanej skoczni narciarskiej widoczne w zależności od kąta patrzenia napis: TURYN/2006 lub stylizowany płatek śniegu. Powyżej oznaczenia nominału stylizowany fragment gór. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Z lewej strony stylizowany wizerunek skoczka narciarskiego. Poniżej ukośnie napis: XX ZIMOWE / IGRZYSKA / OLIMPIJSKIE. Z prawej strony stylizowany wizerunek znicza olimpijskiego oraz pionowo napis: TURYN / 2006.

Projektant monety: **Robert Kotowicz**